కృష్ణయజుర్వేదాంతర్గత

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

2 అమృత బిందూపనిషత్

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

శ్లోక తాత్పర్య పుష్పమ్

శ్లో॥ అమృత బిందూపనిషత్ వేద్యం యత్ పరమాక్షరమ్।
తదేవహి త్రిపాద్రామచంద్రాఖ్యం। సః పరాగతిః॥

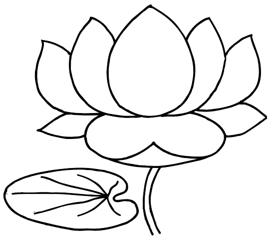

ఏదైతే పరము (Final) అక్షరము, అమృతతత్త్వమై యున్నదో అట్టి ఆత్యంతిక తత్త్వమును ఈ అమృత బిందూపనిషత్ మనందరినీ తట్టి నిద్రలేపి గుర్తు చేయుచున్నది. పరతత్త్వమార్గమును సుగమం చేయుచున్నది.

ఓం

శ్లోకము	తాత్పర్యము
1. మనోహి ద్వివిధం ప్రోక్తం, శుద్ధంచ – అశుద్ధమేవ చ। అశుద్ధం → కామసంకల్పం, శుద్ధం → కామవివర్జితమ్॥	మనం ఇప్పుడు పరతత్త్వమును ధ్యానిస్తున్నాము! మొట్టమొదటగా.. మనన రూపమగు మనస్సు రెండు విధములుగా ఉంటోందని విజ్ఞుల ప్రవచనము (1) శుద్ధము (2) అశుద్ధము. మనస్సు యొక్క అశుద్ధ విభాగము దృశ్య సంబంధమైన - కామ - కామసంబంధమైన సంకల్పములు కలిగి ఉంటోంది. ఇక రెండవ విభాగము కోరికలు లేనట్టిదై, **శుద్ధ స్వరూపము** (The Absolute) అయి ఉంటోంది. జగత్ భావనకు మునుముందే ఉన్నట్టి మనస్సు 'శుద్ధ మనస్సు' అని 'కేవల మనస్సు' అని, 'ఉన్మనీ' అని చెప్పబడుతోంది. కేవల మనస్సు బ్రహ్మమే.
2 మన ఏవ మనుష్యాణాం కారణం బన్ధ – మోక్షయోః। బంధాయ విషయాసక్తం, ముక్త్యైః నిర్విషయగ్ం స్మృతమ్॥	ఈ జీవునకు బంధమునకు గాని, మోక్షమునకుగానీ.. కారణము మనస్సే! ఆత్మకు బంధము లేదు. మోక్షము లేదు. దృశ్య విషయములందు **ఆసక్తి** కలిగి ఉండటమే **బంధము**. మనస్సు **విషయములను దాటిపోయి, సాక్షిత్వము వహిస్తూ, నిర్విషయత్వం సంతరించుకోవటమే ముక్తి.**
3. యతో నిర్విషయస్య అస్య, మనసో ముక్తి రిష్యతే। అతో నిర్విషయం నిత్యం, మనః కార్యం ముముక్షుణా॥	ముముక్షువు యొక్క మనోచర్యలన్నీ ఎప్పుడు ఆతని పట్ల నిర్విషయత్వం కలిగి ఉండటం జరుగుతుందో,...., అప్పుడు ఆతని మనస్సు ముక్తి పొందినదే అగుచున్నది. అట్టి **మనస్సు యొక్క నిర్విషయత్వమే మోక్షము.** ముముక్షువు అట్టి సాధనయందు నిమగ్నుడై ఉండును గాక.
4 నిరస్త విషయా సంగం, సం నిరుద్ధం మనో హృది యదా యాతి ఆత్మనో భావం, తదా తత్ పరమం పదమ్॥	ఎప్పుడు విషయములందు ఆసక్తి (Inquisitiveness) విసర్జించి, మనస్సు హృదయములో నిరోధించబడినదై **ఆత్మ భావన మాత్రమే** కలిగి ఉంటుందో,.. అదియే **'పరమపదము'.**
5 తావత్ ఏవ నిరోద్ధవ్యం యావత్ హృదిగతం క్షయమ్। ఏతత్ జ్ఞానం చ, ధ్యానం చ। శేషో న్యాయశ్చ విస్తరః॥	అందుచేత హృదయములో దృశ్య సంకల్పములు క్షయము అయేంత వరకు మనస్సును నిరోధిస్తూనే ఉండాలి. మనస్సును ప్రాపంచక విషయంగా నిరోధిస్తూ హృదయములో ఆత్మ భావన యందు ప్రతిక్షేపించటమే **జ్ఞానము.** అదియే **యోగము.** అదియే **ధ్యానము** కూడా! ఇక తదితర (పూజ స్తుతి మొదలైన) విషయాలన్నీ నిర్విషయ న్యాయము కొరకు విస్తరించబడి చెప్పబడే మధ్యే మార్గాలు మాత్రమే.

6	**న ఏవ చిన్త్యం। న చ అచిన్త్యం। న చిన్త్యం చిన్త్యమేవ తత్।** **పక్షపాత వినిర్ముక్తం, బ్రహ్మ సంపద్యతే తథా॥**	- ఇక ఆత్మ ఎట్టిది? అది చింతనకు విషయం కాదు. అట్లా అని చింతన చేయలేనిది కాదు. మనస్సుకు విషయం కానప్పటికీ చింతన చేయవలసినది అద్దాని గురించే! **చిత్తము సర్వపక్షపాతములు విడిస్తే,** అప్పుడిక **బ్రహ్మమే శేషించగలదు.**
7	**స్వరేణ సంధయేత్ యోగమ్,** **అస్వరమ్ భావయేత్ పరమ్।** **అస్వరేణ అనుభావేన** **న (స)భావో భావ ఇష్యతే॥**	పరమాత్మ శబ్దములకు విషయం కాదు. భావనకు కూడా అలభ్యం. అయినా కూడా స్వరము (సంభాషణ-గానము) భావనలతో యోగ మార్గంలో ఆత్మ వస్తువును అనుసంధానం చేయటమే సాధన. స్వరమునకు అవిషయమైనప్పటికీ స్వరముతో కూడిన భావనచే అద్దాని 'సత్ స్వరూపము' ఆస్వాదించబడగలదు. అనుభవమవగలదు.
8	**తదేవం నిష్కళం బ్రహ్మ,** **నిర్వికల్పం నిరంజనమ్** **"తత్ బ్రహ్మ-అహమ్" ఇతి జ్ఞాత్వా,** **బ్రహ్మ సంపద్యతే ధ్రువమ్॥**	బ్రహ్మము సర్వదా **నిష్కళంకమైనది.** సంకల్ప - వికల్పములకు సాక్షి కాబట్టి **నిర్వికల్పము.** జన్మ-కర్మ-మనో-మాయ - ఇత్యాది దోషములచే స్పృశించబడటం లేదు. కాబట్టి **నిరంజనము.** తత్త్వశాస్త్రము "తత్‌త్వమ్".. అని గుర్తు చేస్తోంది. **"అట్టి బ్రహ్మమే నేను"**... అని ఎరుగుటచే అధ్రువమును దాటి, **ధ్రువమగు బ్రహ్మమును సముపార్జించుకొనగలము.**
9	**నిర్వికల్పం అనంతం చ,** **హేతు దృష్టాంత వర్జితమ్** **అప్రమేయం అనాదిం చ** **యత్ జ్ఞాత్వా ముచ్యతే బుధః॥**	అట్టి బ్రహ్మము నిర్వికల్పము. ఆద్యంత రహితము. అనంతము. అకారణము. దృష్టాంతాలతో-ఉపమాలంకారాలతో చెప్పబడగలిగేది కాదు. పుణ్య-పాప-జన్మ-జాగ్రత్-స్వప్న-సుషుప్తి.. ఇత్యాదులతో ప్రమేయము లేనిది. అది అనాది. **వివేకి తన వివేకముతో అట్టి పరమాత్మను తనకు అభిన్నమైనదిగా గ్రహించి సర్వబంధముల నుండి వినిర్ముక్తుడు** (Relieved) **అగుచున్నాడు.**
10	**న నిరోధో న చ ఉత్పత్తిః** **న బద్ధో, న చ సాధకః,** **న ముముక్షుః న వైముక్తః** **ఇత్యేషా పరమార్థతా॥**	వాస్తవానికి సర్వే-సర్వత్రా సర్వదా ఆత్మయే వెల్లివిరిసియున్నది. ఇక తదితరమైన దానికి దేనికీ వినాశనము లేదు. ఉత్పత్తి లేదు. అంతా ఆత్మయే అయి ఉండగా బద్ధుడెవడు? ముక్తుడెవడు? బంధవిముక్తికై సాధకుడెవడు? మోక్షార్థియగు ముముక్షువు ఎవడు? పరమార్థంగా చూస్తే ఇవేవీ లేదు.
11	**ఏక ఏవ ఆత్మా మన్తవ్యో** **జాగ్రత్ స్వప్న సుషుప్తిషు।** **స్థాన త్రయ వ్యతీతస్య** **పునర్జన్మ న విద్యతే॥**	ఆత్మ జాగ్రత్-స్వప్న-సుషుప్తులకు వేరైనది. అఖండమగు ఆత్మయే జాగ్రత్ - స్వప్న-సుషుప్తులకు సాక్షి అయి ఉన్నది. ఆత్మ అనేకం అవటమే లేదు. ఏకమై ప్రకాశిస్తూ జాగ్రత్-స్వప్న-సుషుప్త మూడు స్థానములను కల్పన చేసుకొని, వాటి వాటి యందు లీలగా వ్యవహరిస్తోంది. అట్టి ఆత్మ యొక్క లీలా విన్యాసమును ఎరిగినవాడు **"నేను జన్మించువాడను" అనే భ్రమ పునఃపొందడు. జన్మరహితుడౌతాడు. అందుచేత ఆత్మయే మననమునకు అర్హమైన సత్యవస్తువు.**
12	**ఏక ఏవ హి భూతాత్మా** **భూతే భూతే వ్యవస్థితః।** **ఏకధా బహుధా చ ఏవ** **దృశ్యతే జలచంద్రవత్॥**	ఒకే చంద్రుడు ఆకాశములో ఉండి వేరు వేరు తటాకములలో వేరు వేరు ప్రతిబింబములుగా ప్రకాశిస్తున్నాడు కదా! అట్లాగే సర్వభూతాత్ముడు ఏకమే అయి ఉండి ఈ వేరువేరు జీవులలో వేరువేరు ఆత్మలుగా వ్యవస్థితుడైనట్లు అగుపిస్తున్నారు. ఆత్మ సర్వదా ఏకమే! అనేకముగా అగుటయే లేదు!
13	**ఘట సంవృతమ్ ఆకాశం, నీయమానే ఘటే యథా,** **ఘటో నీయత న ఆకాశః, తద్వత్ జీవో నభోపమః॥**	ఒక చోట ఉన్న కుండను అక్కడి నుండి కదలుస్తున్నప్పుడు కుండను కదల్చగలమేగాని, ఆ చోటును (ఘటాకాశమును) కదల్చలేం కదా! అట్లాగే ఈ దేహము త్యజిస్తూ ఉంటే దేహము నశిస్తోందేగాని, ఆత్మాకాశము ఒకచోట నుండి మరొకచోటికి వెళ్లేది కాదు. **స్థానమునకు ఆత్మ స్థానమై ఉన్నది.**
14	**ఘటవత్ వివిధాకారం** **భిద్యమానం పునః పునః** **తత్ భేదే చ న జానాతి** **స జనాతి చ నిత్యశః॥**	ఈ దేహఘటము (Physical Body) వివిధమైన ఆకారాలు కలిగి ఉండి, మరల మరల నాశనము పొందుతూ కూడా, జడమై ఉండటం చేత తన వినాశనము గురించి తాను ఎరుగటం లేదు. నిత్యుడగు దేహియే అనిత్యమగు దేహ వినాశనములను ఎరుగుచున్నది. అట్లు ఎరుగుచున్నట్టి దేహియే ఆత్మ! నిత్యమగు ఆత్మకు వినాశమెక్కడిది? దేహమునకు ఉనికి ఎక్కడిది?

15 శబ్ద మాయ ఆవృతోనైవ
తమసో యాతి పుష్కరే।
భిన్నే తమసి చ ఏకత్వం ధ్యాయేత్
ఏక ఏవ అనుపశ్యతి॥

శబ్ద-స్పర్శ-రూప-రస-గంధములనబడే పంచతన్మాత్రలు అనే అంధకారముచే ప్రజ్ఞ ఆవరించబడినదై ఉంటోంది. అట్టి శబ్దాది చీకటిని అధిగమించి, భిన్నత్వమును జయించి ఏకత్వమును ధ్యానించాలి. అప్పుడు అనేకత్వము అనుభవమేకాదు. ఏకత్వమే అనుభవము కాగలదు- **అదియే సత్యము కాబట్టి!**

---

16 శబ్దాక్షరమ్ పరం బ్రహ్మ
తస్మిన్ క్షీణే యత్ అక్షరమ్,
తత్ విద్వాన్ అక్షరం ధ్యాయేత్
యది ఇచ్ఛేత్ శాంతిమ్ ఆత్మనః॥

వేదములు పరతత్త్వమును శబ్దాక్షరరూపంగా 'సోఽహమ్, తత్త్వమ్, జీవో బ్రహ్మేతినాఽపరః'' ఇత్యాది శబ్దములతో సిద్ధాంతీకరిస్తోంది. ఆ శబ్దాక్షరములను విని, వాటిని అధిగమించి,...... వాటి అర్థాన్ని ధ్యాసతో ఉపాసించాలి. ఆ విధంగా తన్మాత్ర విషయాలను అధిగమిస్తూ శాంతమగు ఆత్మయందు ఇచ్ఛ (Interest)ను వృద్ధి చేసుకోవాలి.

---

17 ద్వే విద్యే వేదితవ్యే తు,
శద్ధబ్రహ్మ పరం చ యత్।
శబ్ద బ్రహ్మణి నిష్ణాతః,
పరంబ్రహ్మ అధిగచ్ఛతి॥

ముముక్షువు (సాధకుడు) శబ్ద బ్రహ్మమును విచారణ చేయాలి. అనుభవముగా (జ్ఞాన-విజ్ఞాన సహితంగా) తీర్చిదిద్దుకోవాలి. కనుక - విచారణ అనుభూతులనబడే ఉభయ విద్యల యందు అభిరుచి ఉపాసనలను వృద్ధి చేసుకోవాలి. శబ్ద బ్రహ్మము నందు నిష్ణాతుడైనవాడు క్రమంగా పరబ్రహ్మనందానుభవమును చేరుకొంటున్నాడు.

---

18 గ్రంథమ్ అభ్యస్య మేధావీ
జ్ఞాన విజ్ఞాన తత్పరః,
పలాలమ్ ఇవ ధాన్యార్థీ
త్యజేత్ గ్రంథమ్ అశేషతః॥

జ్ఞాన (Theoritical) - విజ్ఞాన (Experiencing)ము లందు తత్పరుడైన ముముక్షువు బుద్ధితో గ్రంథాధ్యయనం చేసి మేధావి అగుచున్నాడు. ఇక, ఆ తరువాతనో? ధాన్యము సంపాదించినవాడు పొట్టును తొలగించి బియ్యమును వండుకుని తింటాడు కదా! అట్లాగే ఆ మేధావి గ్రంథము (Subject)ను త్యజించి **అంతా ఆత్మస్వరూపంగా ఆస్వాదించటమును ప్రారంభిస్తున్నాడు.**

---

19 గవామ్ అనేక వర్ణానామ్
క్షీరస్యాఽపి ఏకవర్ణతా।
క్షీరవత్ పశ్యతే జ్ఞానం,
లింగినస్తు గవాం యథా॥

అనేక రంగులుగా ఆవులు ఉండవచ్చుగాక! అవన్నీ ప్రసాదించే పాలు? తెలుపే కదా! అనేక ఆకారములుగా కనిపించే ఈ సర్వ జీవులలో అఖండాత్మను దర్శించి ఆత్మోపాసకుడు ఆత్మవేత్త అయి తానే అఖండాత్ముడగుచున్నాడు. (అనేక జీవాత్మలను అనేక ఆవులుగాను, ఆత్మను పాలుగాను భావించాలి).

---

20 ఘృతమివ పయసి నిగూఢం,
భూతే భూతే చ వసతి విజ్ఞానమ్।
సతతం మనసి మంథయతవ్యం
మనో మంథాను భూతేనతే ॥

ఏ విధంగా అయితే పాలలో నేయి అంతర్లీనమై ఉండి, పాలను కాచి తోడువేసి, చిలికినప్పుడు లభిస్తోందో.., ఆ విధంగా (పాలలో నేయి వలె) ప్రతి దేహిలోని ఆత్మజ్ఞానానుభూతి వేంచేసియే ఉన్నది. అందుచేత పెరుగు చిలికినట్లు మనస్సును శాస్త్ర ప్రవచన జ్ఞానముచే చిలికి ఆత్మానుభూతిని వెలికితీయాలి.

---

21 జ్ఞాననేత్రం సమాధాయ చ
ఉద్ధరేత్ వహ్నివత్ పరమ్
"నిష్కలం నిశ్చలం శాంతమ్
తత్ బ్రహ్మాఽహమ్"
ఇతి స్మృతమ్॥

కట్టె-కట్టెను ఒరిపిడి చేసి అగ్నిని పుట్టిస్తామే! ఆ రీతిగా సాధనములతో జ్ఞాననేత్రము(దృష్టిని) సముపార్జించాలి. జ్ఞాన నేత్రాగ్నితో సర్వభేదములను భస్మము చేసివేయాలి. **"నిష్కళంకమైన, నిశ్చలమైన, పరమశాంత స్వరూపమైన పరమాత్మయే నేను"** అను నిశ్చయమును సుధృఢీకరించుకోవాలి!

---

22 సర్వభూత అధివాసం చ
యత్ భూతేషు వసత్యపి।
సర్వ అనుగ్రహకత్వేన,
తత్ అస్మి 'అహం' వాసుదేవః।
తత్ అస్మి అహం వాసుదేవ।
ఇతి అమృతబిందూపనిషత్
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః।

సర్వభూతజాలములకు ఆధారము, సర్వభూతములలో (జీవులలో) వసించునది, సర్వజీవులపై అనుగ్రహము ప్రసరించునది అగు వాసుదేవుడను నేనే! అందరియందు ఆత్మగా వేంచేసియే ఉన్నాను. నేనే వాసుదేవుడను. త్వమ్‌గా కనిపించేదంతా నేనే!

ఇదే అమృతబిందూపనిషత్ ఎలుగెత్తిపాడుచున్నగానము.

ఇతి అమృతబిందూపనిషత్

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః।